

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0081/2014

3.2.2014

SPRAWOZDANIE

w sprawie siódmego i ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej z postępów unijnej polityki spójności oraz w sprawie sprawozdania strategicznego 2013 dotyczącego realizacji programów na lata 2007–2013 (2013/2008 (INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Vilja Savisaar-Toomast

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	12
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	17
OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA	22
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	26

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie siódmego i ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej z postępów unijnej polityki spójności oraz w sprawie sprawozdania strategicznego 2013 dotyczącego realizacji programów na lata 2007–2013

(2013/2008 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Siódme sprawozdanie z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej” z dnia 24 listopada 2011 r. (COM(2011)0776) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SEC(2011)1372),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Ósme sprawozdanie z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej – Regionalny i miejski wymiar kryzysu” z dnia 26 czerwca 2013 r. (COM(2013)0463) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2013)0232),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Polityka spójności: sprawozdanie strategiczne 2013 dotyczące realizacji programów na lata 2007–2013” z dnia 18 kwietnia 2013 r. (COM(2013)0210) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2013)0129),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 6 października 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 (COM(2011)0615),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie polityki spójności: inwestowanie w realną gospodarkę¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2010 r. w sprawie polityki spójności i polityki regionalnej UE po 2013 r.²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wkładu polityki spójności w osiągnięciu celów lizbońskich i celów „UE 2020”³,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 6 października 2011 r. dotyczący rozporządzenia

¹ Dz.U. C 87 E z 1.4.2010, s. 113.

² Dz.U. C 371 E z 20.12.2011, s. 39.

³ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 120.

Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (COM(2011)0614),

- uwzględniając 4. sprawozdanie monitorujące Komitetu Regionów w sprawie strategii „Europa 2020” (Komitet Regionów, październik 2013 r.),
 - uwzględniając wspólny dokument Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego Komisji zatytułowany „Polityka spójności UE na rzecz zatrudnienia i wzrostu w Europie” (lipiec 2013 r.),
 - uwzględniając ekspertyzę opublikowaną przez Parlament Europejski „Polityka spójności po 2013 r.: ocena krytyczna wniosków ustawodawczych” (czerwiec 2012 r.),
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego i opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A7-0081/2014),
- A. mając na uwadze, że dowody empiryczne wykazują, że kryzys gospodarczy, finansowy i społeczny doprowadził do zatrzymania procesu konwergencji, a nawet do jego cofnięcia, w ten sposób pogłębiając różnice między regionami i kończąc długi okres, w którym różnice regionalne PKB na jednego mieszkańca oraz bezrobocie w UE stale się zmniejszały, jednocześnie niosąc poważne konsekwencje dla słabszych regionów Unii;
- B. mając na uwadze wzrost deficytu środków publicznych oraz coraz większą presję, jakiej poddawane są te środki, zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i na szczeblu UE, podczas gdy kryzys i spowodowana przez kryzys recesja, jak również kryzys zadłużeniowy w kilku państwach członkowskich, zmusiły ostatecznie państwa członkowskie do przeprowadzenia istotnych i potrzebnych reform strukturalnych, które przyczyniły się do przywrócenia wzrostu gospodarczego i stworzenia nowych miejsc pracy, prowadząc czasami do cięcia wydatków w zakresie współfinansowania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności;
- C. mając na uwadze, że polityka konsolidacji fiskalnej spowodowała wzrost znaczenia i roli polityki spójności jako źródła inwestycji publicznych, szczególnie poniżej szczebla krajowego, jako że finansowanie tej polityki stanowi ponad połowę ogółu inwestycji publicznych w znacznej liczbie państw członkowskich i regionów;
- D. mając na uwadze, że negatywne skutki kryzysu odczuwalne są we wszystkich regionach i miastach europejskich, zatem finansowanie polityki spójności jest coraz ważniejsze również w regionach znajdujących się w okresie przejściowym oraz w regionach lepiej rozwiniętych;
- E. mając na uwadze, że udział w realizacji celów strategii „Europa 2020” ma bardzo zdecydowany wymiar regionalny, który należy brać pod uwagę przy przygotowywaniu i

wdrażaniu programów kolejnej generacji w ramach polityki spójności i innych dziedzin polityki inwestycyjnej UE;

- F. mając na uwadze, że w ramach polityki spójności nacisk kładziono dotychczas raczej na absorpcję niż na definiowanie i monitorowanie celów oraz ocenę ich realizacji, a jednocześnie systemy monitorowania i oceny nie doprowadziły do pełnego osiągnięcia celów w postaci lepszego zdefiniowania zróżnicowanych założeń dostosowanych do specyfiki regionalnej, cech charakterystycznych i potrzeb lokalnych, regionalnych i międzyregionalnych;
- G. mając na uwadze, że polityka spójności w dalszym ciągu pozostanie głównym źródłem finansowania publicznego w UE w kontekście wieloletnich ram finansowych 2014–2020 oraz mając na uwadze, że w nowych ramach polityki spójności cały nacisk położono na konieczność skoncentrowania inwestycji w kilku uznawanych za najważniejsze obszarach, takich jak zatrudnienie (szczególnie zatrudnienie młodzieży) oraz mobilność pracowników, edukacja i szkolenia, MŚP, badania, rozwój technologiczny i innowacje, ICT, zrównoważony transport i usuwanie wąskich gardeł, zrównoważona energia, środowisko, promocja zdolności instytucjonalnych organów publicznych oraz skuteczności organów administracji państwowej, rozwój obszarów miejskich i dużych miast;
- H. mając na uwadze, że potrzeba osiągnięcia lepszych wyników przy użyciu mniejszej ilości zasobów doprowadziła do włączenia inteligentnej specjalizacji do nowych ram polityki spójności (rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów¹), aby regiony mogły przyjąć strategiczne i mniej fragmentaryczne podejście do rozwoju gospodarczego poprzez wsparcie skoncentrowane na badaniach i innowacji;
- I. mając na uwadze, że partnerstwo i wielopoziomowe sprawowanie rządów stanowią ogólne zasady horyzontalne zmierzające do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w kontekście kolejnych ram prawnych polityki spójności;
- J. mając na uwadze, że oceny dokonane w ramach okresu programowania 2007–2013 nie obejmują całego cyklu oceny uwzględniającego efektywność, skuteczność i skutki;
- K. mając na uwadze, że poziom absorpcji środków z funduszy w państwach członkowskich wynosi około 50%, a w ostatnim roku okresu wyniósł około 30%;
- L. mając na uwadze, że MŚP mają trudności z oceną finansowania pochodzącego z sektora bankowego;

Ogólne wyzwania związane z wdrażaniem w obecnym okresie programowania

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. 347, 20.12.2013, s. 320).

1. przyjmuje z zadowoleniem siódme i ósme sprawozdanie z postępów, jak również sprawozdanie strategiczne za rok 2013, i wzywa Komisję, która rozpoczyna właśnie ocenę ex post 2007–2013, oraz państwa członkowskie do oparcia tejże oceny na wiarygodnych danych, do pochylenia się nad wydajnością, skutecznością i skutkami działań, a także do zakończenia oceny do 2015 r., jak przewidziano w poprzednim rozporządzeniu ogólnym, aby wyciągnąć jasne wnioski, które zostaną wykorzystane przy wdrażaniu w nowym okresie programowania;
2. uważa, że sama polityka konsolidacji budżetowej nie wystarczy do umocnienia wzrostu i wspierania inwestycji, które prowadzą do tworzenia trwałych miejsc pracy wysokiej jakości, co wymaga również środków wsparcia gospodarki i sprzyjania rozwojowi, który w dalszym ciągu jest skromny i niepewny, zmierzającym do ożywienia gospodarczego;
3. wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do zwiększania inwestycji w obszarach przedsiębiorczości, nowo powstających przedsiębiorstw i samozatrudnienia, które służą tworzeniu nowych miejsc pracy, zważywszy szczególnie na fakt, że MŚP i mikroprzedsiębiorstwa zapewniają ponad dwie trzecie miejsc pracy w sektorze prywatnym UE; uważa, że należy położyć szczególny nacisk na poziom regionalny i lokalny; ponadto jest zdania, że inwestowanie w przedsiębiorstwa społeczne i przedsiębiorczość społeczną oferuje dodatkową i korzystną możliwość wyjścia naprzeciw potrzebom społecznym, których nie zaspokajają dobra i usługi publiczne;
4. wyraża zaniepokojenie z powodu braku wystarczających publicznych środków finansowych, w szczególności poniżej szczebla krajowego, przeznaczonych na należyte wdrożenie strategii „Europa 2020”, ze względu na skutki kryzysu gospodarczego oraz z powodu znacznego uzależnienia licznych mniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów od środków przeznaczonych na finansowanie polityki spójności; uważa, że przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji dotyczącej potencjalnych sankcji makroekonomicznych należy uważnie rozpatrzyć olbrzymią zależność rozwoju niektórych państw członkowskich od środków przeznaczonych na finansowanie polityki spójności;
5. uważa, że chociaż środki przeznaczone na politykę spójności w bieżących wieloletnich ramach finansowych są stosunkowo niewielkie w obliczu potrzeb w terenie, zapewnienie większej efektywności, jak również synergii między budżetem UE a budżetami krajowymi może niemniej jednak stanowić istotny bodziec dla strategii umacniania wzrostu;
6. uważa, że aby przyczynić się do realizacji strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, zgodnie z celami spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, niezależnie od potrzeby skoncentrowania się na sektorach o długoterminowym potencjale w zakresie tworzenia miejsc pracy i innowacji, istotne jest uwzględnienie znacznych potrzeb słabiej rozwiniętych regionów w zakresie inwestycji w projekty infrastruktury w podstawowych sektorach, takich jak transport, telekomunikacja i zrównoważona energia;
7. uważa, że bez względu na dowody zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w

przygotowanie umów o partnerstwie, konieczne jest podjęcie dalszych działań na rzecz umocnienia terytorialnego wymiaru systemu zarządzania polityką spójności, strategią „Europa 2020” oraz europejskim semestrem, przez zapewnienie po pierwsze rzeczywistego dialogu i komplementarności różnych szczebli zarządzania, a po drugie zgodności priorytetów przyjmowanych na tych szczeblach ze specyfiką oraz potrzebami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym; podkreśla w tym względzie znaczenie zadbania o to, by gminy i regiony były należycie zaangażowane w ustanowienie strategii krajowych oraz wskazanie specyficznych problemów i wyzwań, przy jednoczesnym uniknięciu zwiększenia obciążeń administracyjnych;

8. uważa, że polityka spójności umożliwia najlepiej nadanie strategii „Europa 2020” wymiaru terytorialnego, niezbędnego do rozwiązania bardzo istotnych różnic wzrostu w ramach Unii i wewnątrz państw członkowskich, oraz że zapewnia, iż potencjał wzrostu wykorzystywany jest również na najbardziej oddalonych i najrzadziej zaludnionych terytoriach unijnych, a także umożliwia zaradzenie sytuacji, w której rozbieżne zdolności instytucjonalne oznaczają, że różne regiony nie mogą w ten sam sposób wykorzystywać danych celów jako punktu odniesienia;

Skoncentrowanie się na kwestiach zatrudnienia i włączenia społecznego

9. jest szczególnie zaniepokojony faktem, że z powodu kryzysu znacznie wzrósł odsetek ludności zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdującej się w złej sytuacji materialnej, doświadczającej degradacji środowiska i złych warunków mieszkaniowych, wykazującej się bardzo małą intensywnością pracy, zagrożonej wykluczeniem i ubóstwem energetycznym, przy czym odnotowuje się to szczególnie w regionach i miastach objętych celem konwergencji, a w szczególności w regionach wokół miast stołecznych, które zgodnie ze wskaźnikami są sklasyfikowane jako rozwinięte, przy czym problemy te dotyczą w większym stopniu kobiet, rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych z przynajmniej czworgiem dzieci, opiekunów (zwłaszcza osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi), członków marginalizowanych społeczności lub osób starszych, zbliżających się do wieku emerytalnego, dla których możliwość korzystania z równych szans jest utrudniona;
10. uważa, iż kwestie te należy pilnie rozwiązać – gdyż powodują one znaczne zmniejszenie spójności między regionami i mogą stanowić zagrożenie dla konkurencyjności Unii w perspektywie średnio- i długookresowej – poprzez skoncentrowanie się na dziedzinach polityki, które zapewniają trwałe zatrudnienie dobrej jakości oraz włączenie społeczne, w szczególności w odniesieniu do ludzi młodych, poprzez promowanie roli ŚMP w tym zakresie, ograniczenie rozdrobnienia i ułatwienie zmiany pracy, przy czym należy skoncentrować się na programach przekwalifikowania osób długotrwale bezrobotnych, wykorzystaniu doświadczeń osób u schyłku kariery zawodowej oraz wspieraniu w równej mierze niezależności gospodarczej kobiet i mężczyzn; uważa, że istotne jest także wspieranie fizycznej dostępności i dostępu do informacji i środków przekazu, których osiągnięcie musi zostać ocenione przy wykorzystaniu wiarygodnych, obiektywnych i porównywalnych wskaźników oraz rozważeniu zmian demograficznych;
11. podkreśla rolę Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w zmniejszeniu różnic w kapitale ludzkim między regionami oraz we wspieraniu działań na rzecz zmniejszenia

bezrobocia, gdyż ten fundusz, równoległe z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR) i w połączeniu z nim, przyczynia się do realizacji niektórych najważniejszych obecnie priorytetów Unii, takich jak zwiększenie zatrudnienia młodzieży i poprawa sytuacji na rynku pracy, wspieranie zrównoważonej gospodarki i wzrostu, zmniejszenie liczby uczniów przedwcześnie kończących naukę oraz zwalczanie ubóstwa, dyskryminacji i wykluczenia społecznego; dlatego należało kłaść większy nacisk na zasadę należytego zarządzania finansami, ze szczególnym uwzględnieniem efektywności i skuteczności działań w ramach EFS, a także wzywa Komisję do przeanalizowania wpływu wywieranego przez EFS na bezrobocie i tworzenie miejsc pracy;

12. przyznaje, że znaczna część wydatków z EFS przeznaczana jest na wspieranie nowych i lepszych miejsc pracy, promowanie integracji i udziału grup defaworyzowanych, w tym osób niepełnosprawnych, oraz na rozwój dostępnego dla wszystkich społeczeństwa integracyjnego; podkreśla jednak, że w dobie kryzysu należy położyć większy nacisk na skuteczne wykorzystanie środków EFS w celu zwalczania lokalnych i regionalnych nierówności oraz wykluczenia społecznego, ułatwiania dostępu do zatrudnienia, zwłaszcza dla najbardziej zagrożonych grup i młodzieży, a także ułatwienia kobietom powrotu na rynek pracy poprzez zmniejszenie segregacji ze względu na płeć;
13. zauważa, że duża liczba osób przedwcześnie kończących naukę w niektórych regionach jest o wiele wyższa od zakładanych 10% oraz że osoby przedwcześnie kończące naukę muszą otrzymać ofertę kształcenia, szkolenia lub pracy, która będzie odpowiadała ich potrzebom; w tym kontekście odnosi się do znaczenia gwarancji dla młodzieży dla osób przedwcześnie kończących naukę; podkreśla znaczenie integracyjnego – gwarantującego wszystkim młodym osobom równe szanse – systemu edukacji, który umożliwi zmniejszenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę; podkreśla w związku z tym, że należy znaleźć sposób na integrację słabo wykształconych młodych ludzi na rynku pracy poprzez zapewnienie nieograniczonych, dostępnych, wysokiej jakości szkoleń zawodowych i szkoleń w miejscu pracy oraz umożliwienie zdobywania umiejętności, biorąc pod uwagę fakt, że brak kwalifikacji może zwiększyć zagrożenie bezrobociem, które z kolei zwiększa ryzyko ubóstwa i pociąga za sobą ogrom problemów społecznych związanych z wykluczeniem społecznym, wyobcowaniem i nieudanymi próbami budowania samodzielnego życia; zaznacza w związku z tym, że wkład EFS jest niezbędny, aby pomóc większej liczbie młodych osób kontynuować naukę i zdobywać odpowiednie, potrzebne do pracy kwalifikacje oraz by zapewnić szerszy dostęp do wysokiej jakości kształcenia dzięki specjalnym projektom skierowanym do dzieci pochodzących z defaworyzowanych grup i mniejszości, w tym osób niepełnosprawnych; wzywa państwa członkowskie do promowania odpowiednich szkoleń zawodowych i szkoleń w miejscu pracy wśród osób, które będą czerpały z nich korzyści;
14. podkreśla, że sytuacja młodych osób na rynku pracy w dużym stopniu zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej, w związku z czym niezwykle istotne jest, aby wspierać młodych ludzi, udzielać im porad i nadzorować ich w procesie przechodzenia od kształcenia do życia zawodowego; jest zdania, że Komisja mogłaby zatem dostosować wszelkie przyszłe propozycje działań politycznych dotyczące tej dziedziny do inicjatyw „Mobilna młodzież” oraz „Szanse dla młodzieży”;
15. podkreśla, że w niektórych regionach poziom zatrudnienia nie przekracza 60%, przy czym

w niektórych regionach poziom ten jest nawet o 20–25% niższy od krajowych wartości docelowych, co wywiera negatywny wpływ szczególnie na młodzież, kobiety, ludzi starszych, opiekunów oraz osoby niepełnosprawne; podkreśla, że niektóre działania antykryzysowe przyniosły odwrotny skutek w odniesieniu do spójności i w dużym stopniu przyczyniły się do zwiększenia nierówności w UE; podkreśla, że zapewnienie zatrudnienia dla grup wysokiego ryzyka lub stwarzanie im możliwości pracy wymaga ukierunkowanych działań w zakresie tworzenia i utrzymywania miejsc pracy oraz zapewniania możliwości szkolenia; podkreśla, że w niektórych odosobnionych osadach kolejne pokolenia żyją bez pracy, co stanowi szczególne niebezpieczeństwo dla społeczności zmarginalizowanych;

16. zaznacza, że wskaźniki zatrudnienia pozostają daleko poniżej celu strategii „Europa 2020”, zakładającego osiągnięcie do 2020 r. poziomu zatrudnienia w wysokości co najmniej 75 % dla osób w przedziale wiekowym od 20 do 64 lat; zauważa, że mimo braku określenia na szczeblu regionalnym docelowych poziomów zatrudnienia, państwa członkowskie wyznaczyły indywidualne cele krajowe, które w większości przypadków nie zostały osiągnięte ze względu na silny i asymetryczny wpływ kryzysu gospodarczego na regionalne rynki pracy, szczególnie w Europie Południowej, co spowodowało znaczny wzrost bezrobocia młodzieży;
17. uważa, że wszystkie regiony stoją przed wyzwaniem zapewnienia trwałego wzrostu i poprawy wydajności wykorzystania zasobów; podkreśla w tym kontekście, że potrzebne są strategie polityczne, które przewidują priorytety w zakresie wydatków w dziedzinie edukacji, uczenia się przez całe życie, badań, innowacji i rozwoju, efektywności energetycznej i przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym, a także tworzenia nowych instrumentów finansowych dla wszystkich typów przedsiębiorstw, a w szczególności dla MŚP;
18. przypomina o potencjale MŚP dla tworzenia miejsc pracy i apeluje do państw członkowskich o opracowanie strategii służących poprawie dostępu MŚP do finansowania oraz poprawie warunków finansowych; nawołuje Komisję do współpracy z państwami członkowskimi w celu zwiększania przejrzystości zaproszeń do składania ofert i ich przewidywalności, a także do ograniczenia okresu wpływającego między opublikowaniem zaproszeń a udzielaniem zamówień publicznych, w szczególności w odniesieniu do MŚP, które konkurują w szybko zmieniającym się środowisku;
19. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na sektor przedsiębiorstw kulturalnych i kreatywnych, które przyczyniają się do realizacji celów strategii „Europa 2020”, w szczególności do tworzenia miejsc pracy; podkreśla zasadniczy wpływ tych przedsiębiorstw na rozwój regionów i miast; wzywa do trwałego promowania kształcenia ustawicznego przeznaczonych specjalnie dla kobiet w tych sektorach, aby skutecznie promować wykorzystanie ich umiejętności oraz tworzyć nowe możliwości zatrudnienia.

Wyniki oceny

20. przypomina, że mimo mocnych dowodów na przyspieszenie wdrażania polityki spójności oraz mimo istotnego wkładu wnoszonego przez utworzone w konsekwencji programy w wielu dziedzinach, w których inwestycje są niezbędne dla zmodernizowania gospodarki i

podniesienia jej konkurencyjności (takich jak badania i rozwój, wspieranie MŚP, ponowne uprzemysłowienie, włączenie społeczne oraz edukacja i szkolenie), wdrożenie programów w wielu państwach członkowskich przed końcem obecnego okresu programowania jest zagrożone; apeluje w związku z powyższym do Komisji o dogłębne przeanalizowanie przyczyn niskiego poziomu absorpcji i nawołuje państwa członkowskie do zapewnienia współfinansowania w celu przyspieszenia wdrażania funduszy;

21. zachęca państwa członkowskie do zbadania synergii między finansowaniem polityki spójności a innymi źródłami finansowania w UE (takimi jak TEN-T, TEN-E, instrument „Łącząc Europę”, inicjatywa „Horyzont 2020”, COSME i inne programy), jak również środkami udzielanymi przez Europejski Bank Inwestycyjny oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju; ponagla państwa członkowskie do przyspieszenia wdrażania i do uproszczenia i poprawienia dostępu do środków pozostających do dyspozycji, aby zachęcić MŚP, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, gminy miejskie i innych zainteresowanych beneficjentów do ich wykorzystania;

Wyzwania związane z monitorowaniem i oceną

22. uważa, że ocena odrywa kluczową rolę w debacie politycznej i zdobywaniu doświadczenia, jednak wyraża zaniepokojenie, że chociaż dostarczanie danych kontrolnych i informacji dotyczących wdrażania poprawia jakość wyznaczanych celów, to w wielu przypadkach składania sprawozdań z postępu, nierówna jakość utrudnia uzyskanie pełnego obrazu postępu na drodze do tych celów na szczeblu regionalnym i lokalnym; podkreśla, że w ramach oceny należy również przeanalizować i zaproponować środki w celu wyeliminowania zbędnych obciążeń spoczywających na beneficjentach, w tym MŚP, władzach lokalnych i regionalnych oraz organizacjach pozarządowych; uważa, że nie należy nakładać żadnych dodatkowych obciążeń związanych z kontrolą;
23. uważa, że sprawozdania z postępów nie prezentują w pełni jasnego obrazu postępów osiągniętych we wdrażaniu polityki spójności i realizacji przyjętych celów, ze względu albo na brak dostępnych danych na właściwym szczeblu, albo nie dość jasne powiązanie między przekazanymi danymi statystycznymi a stopniem realizacji celów polityki spójności, które wymagają monitorowania;
24. zwraca się do Komisji i do państw członkowskich, aby w celu poprawy przejrzystości sprawozdawczości i jakości sporządzania programów i ich wdrażania wykorzystywały w pełni instrumenty monitorowania i oceny dostępne w kontekście obowiązujących ram prawnych (większe zorientowanie na wyniki, użycie wspólnego wskaźnika produktu, wybór wskaźników wyników pod kątem konkretnych programów oraz klarowne ramy funkcjonowania);
25. uważa, że chociaż z oceny programów polityki spójności współfinansowanych w ramach EFRR i Funduszu Spójności w okresie 2007–2013 wynika, że państwa członkowskie ogólnie są dobrze poinformowane o wymogach w zakresie równości kobiet i mężczyzn, jakie należy spełniać przy opracowywaniu takich programów (70%¹), to sprawozdania pokazują też, że równość kobiet i mężczyzn jest mało skutecznie uwzględniana w tych

¹ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf

programach (mniej niż 8%) poprzez jasne określenie problemów lub ilościowych celów; wzywa Komisję, aby nadal działała na rzecz usprawnienia systemów sprawozdawczości państw członkowskich poprzez wprowadzenie i wykorzystanie wskaźników, aby umożliwić ocenę postępów w zakresie równości kobiet i mężczyzn, osiągniętych dzięki wsparciu udzielanemu w ramach polityki spójności, oraz określić stopień, w jakim cele zostały zrealizowane;

26. nawołuje Komisję do sprawdzenia, czy instytucje zarządzające stosują dyrektywę dotyczącą opóźnień w płatnościach w stosunku do beneficjentów projektów, a także do podjęcia stosownych środków w celu zmniejszenia opóźnień w płatnościach;
27. wzywa Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji oraz Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej do poprawy kontroli wykonania zadań w ramach Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych, a w szczególności EFS;
28. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i państwom członkowskim.

UZASADNIENIE

W czerwcu 2010 r. Rada Europejska zatwierdziła strategię „Europa 2020” – unijną strategię inteligentnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Władze regionalne i lokalne mogą mieć istotny udział w jej realizacji przez prowadzenie leżących w ich gestii działań.

Polityka spójności, Posiadając długą tradycję tworzenia i wdrażania zintegrowanych programów regionalnych i miejskich we współpracy z władzami regionalnymi i lokalnymi, podmiotami gospodarczymi, partnerami społecznymi, jak i społeczeństwem obywatelskim, stanowi kluczowy mechanizm realizacji strategii „Europa 2020”. Zapewnia ona także aktywne wsparcie strategii „Europa 2020” ze strony władz regionalnych i lokalnych, niezbędne dla zapewnienia jej powodzenia.

Siódme sprawozdanie z postępów

W listopadzie 2011 r. Komisja zatwierdziła siódme sprawozdanie z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, które podkreśla regionalny i miejski wymiar strategii „Europa 2020”.

Siódme sprawozdanie z postępów ocenia w kontekście polityki spójności, w jaki sposób regiony i miasta mogą przyczynić się do realizacji trzech aspektów wzrostu gospodarczego zawartych w strategii „Europa 2020”. Wskazuje ono na dystans dzielący miasta i regiony od osiągnięcia krajowych poziomów docelowych strategii „Europa 2020”, proponowanych w krajowych programach reform.

W programach polityki spójności należy wybierać priorytety inwestycyjne przy uwzględnieniu punktu wyjścia regionu lub miasta w odniesieniu do krajowych poziomów docelowych strategii „Europa 2020”, a także określić przypadki koncentracji, które należy promować, i te, którym należy przeciwdziałać.

Ósme sprawozdanie z postępów

W czerwcu 2013 r. Komisja przyjęła ósme sprawozdanie z postępów w dziedzinie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

W 2014 r. okres programowania polityki spójności rozpocznie się po największej recesji na przestrzeni ostatnich pięćdziesięciu lat. Kryzys ten odwrócił proces konwergencji regionalnego PKB na mieszkańca oraz bezrobocia w UE. Obecnie wyzwaniem jest zapewnienie szybkiego powrotu na ścieżkę dynamicznego wzrostu, szczególnie w słabiej rozwiniętych regionach i miastach.

W drugim kwartale 2008 r. UE weszła w okres recesji, który trwał przez pięć kwartałów. Od czasu recesji ogólny wzrost pod względem PKB był powolny. Wartość PKB w UE spadła ponownie w ostatnim kwartale 2011 r. oraz w pierwszych dwóch i w ostatnim kwartale 2012

r.

Kryzys utrudnił osiągnięcie celów strategii „Europa 2020” z powodu obniżenia stopy zatrudnienia oraz szerzenia się ubóstwa i wykluczenia społecznego. Ponadto pogłębiające się dysproporcje regionalne podważają jeden z głównych celów Unii Europejskiej i polityki spójności.

Niniejsze sprawozdanie pokazuje, że natężenie problemów znacznie różni się w różnych miejscach w Europie. Może z tego wynikać, że koncepcja przyszłych programów w ramach polityki spójności powinna odzwierciedlać te różnice w celu optymalizacji skutków i ukierunkowania działań na problemy w tych miejscach, w których są one najpoważniejsze. W tym kontekście w przyszłych programach spójności należy kłaść szczególny nacisk na inwestycje pobudzające wzrost i służące tworzeniu miejsc pracy. Tylko stabilne i mocne ożywienie może spowodować zmniejszenie stóp bezrobocia.

Komisja zaproponowała skoncentrowanie zasobów na kilku ważnych obszarach, takich jak zatrudnienie (szczególnie dla osób młodych), szkolenie i kształcenie, włączenie społeczne, innowacje i MŚP, efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna, a także rozszerzenie ich na infrastrukturę ICT i środki w zakresie rozwoju cyfrowego.

Konsolidacja fiskalna dodatkowo zwiększy rolę polityki spójności jako ważnego źródła inwestycji publicznych w okresie 2014–2020. W istocie, w wielu słabiej rozwiniętych państwach członkowskich i regionach finansowanie w ramach polityki spójności już teraz stanowi ponad połowę ich inwestycji publicznych.

Sprawozdanie strategiczne

W kwietniu 2013 r. Komisja przyjęła sprawozdanie strategiczne za rok 2013 dotyczące realizacji programów na lata 2007–2013.

Sprawozdania państw członkowskich zawierają przegląd wyzwań społeczno-ekonomicznych stojących przed państwami członkowskimi, jak również postępów w realizacji programów finansowanych ze środków UE w okresie historycznych trudności. Tym samym przyczyniają się one do zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności za proces realizacji celów polityki spójności.

Skumulowane dane liczbowe dotyczące podstawowych wskaźników zgłoszone w odniesieniu do programów realizowanych w ramach EFRR i Funduszu Spójności potwierdzają istotny wkład tych programów w wielu obszarach, w których konieczne są inwestycje w zakresie modernizacji gospodarki i poprawy konkurencyjności. W 2011 r. liczba zgłoszonych rezultatów znacznie wzrosła w porównaniu z ubiegłymi latami. Bardzo duża liczba osób czerpie korzyści z programów realizowanych w ramach EFS, które wspierają inwestycje w obszarach dostępu do zatrudnienia, kształcenia i szkoleń, włączenia społecznego oraz budowania potencjału administracyjnego.

Państwa członkowskie i regiony muszą zdwoić swoje wysiłki i wdrożyć wybrane projekty do końca 2015 r. Wysiłki w tym zakresie przyczyniłyby się również w istotny sposób do realizacji celów wyznaczonych w Pakiecie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

przyjętym przez Radę Europejską w czerwcu 2012 r. Ponadto presja wywierana na budżety krajowe może utrudnić niektórym regionom znalezienie źródeł współfinansowania niezbędnego do zrealizowania programów.

W niektórych państwach członkowskich występują istotne opóźnienia w obszarach innowacji, badań i rozwoju, kolei, usług IT i usług w zakresie dostępu szerokopasmowego, energii i budowania potencjału. W latach 2014–2015 niektóre państwa członkowskie mogą dążyć do przesunięcia środków na obszary, w których łatwiej jest dokonywać wydatków (takich jak budowa dróg lokalnych)..

Programy na lata 2007–2013 są wyposażone w rozbudowane mechanizmy śledzenia przepływów pieniężnych i wykorzystania środków, ale funkcjonujące w ich ramach mechanizmy wyznaczania i monitorowania celów oraz oceny stopnia ich realizacji są słabiej rozwinięte.

Dlatego też sprawozdania zawierają mnóstwo informacji na temat wykorzystania środków, ale brakuje w nich przekonującego opisu sytuacji ogólnej, popartego danymi liczbowymi na temat postępów w osiągnięciu celów.

Sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego z własnej inicjatywy

Sprawozdawca przedstawił projekt sprawozdania dnia 13 listopada 2013 r., zaś rozpatrzenie projektu w komisji odbyło się 27 listopada 2013 r. Przedstawiono łącznie 42 poprawki. Opracowano 12 poprawek kompromisowych, które zostały poparte przez znakomitą większość członków komisji. W głosowaniu końcowym w dniu 22 stycznia 2014 r. projekt został poparty 39 głosami, jedna osoba głosowała przeciwko, a jedna powstrzymała się od głosu.

Sprawozdawca podziela opinię, że kryzys gospodarczy, finansowy i społeczny doprowadził do zatrzymania procesu konwergencji, a nawet do jego cofnięcia, w ten sposób zaostrzając różnice między regionami i kończąc długi okres, w którym różnice regionalne PKB na jednego mieszkańca oraz bezrobocie w UE stale się zmniejszały, a jednocześnie powodując poważne konsekwencje dla słabszych regionów Unii.

Sprawozdawca podkreśla, że w ramach polityki spójności nacisk kładziono dotychczas raczej na absorpcję niż na definiowanie i monitorowanie celów oraz ocenę ich realizacji, a jednocześnie systemy monitorowania i oceny nie doprowadziły do pełnego osiągnięcia celów w postaci lepszego zdefiniowania zróżnicowanych założeń dostosowanych do specyfiki regionalnej, cech charakterystycznych i potrzeb lokalnych, regionalnych i międzyregionalnych;

Polityka spójności w dalszym ciągu pozostanie głównym źródłem finansowania publicznego w UE w kontekście wieloletnich ram finansowych 2014–2020, mając na uwadze, że w nowych ramach polityki spójności cały nacisk położono na konieczność skoncentrowania inwestycji w kilku uznawanych za najważniejsze obszarach, takich jak tworzenie miejsc pracy, MŚP, zatrudnienie (szczególnie zatrudnienie młodzieży) oraz mobilność pracowników, edukacja i szkolenia, badania, rozwój i innowacje, ICT, zrównoważony transport i usuwanie wąskich gardeł, zrównoważona energia, środowisko, promocja zdolności instytucjonalnych

organów publicznych oraz skuteczności organów administracji państwowej, rozwój obszarów miejskich i dużych miast.

Polityka konsolidacji budżetowej nie wystarczy do umocnienia wzrostu i wspierania inwestycji, które prowadzą do tworzenia trwałych miejsc pracy wysokiej jakości. Komisja i państwa członkowskie muszą zwiększyć inwestycje w obszarze przedsiębiorczości, nowo powstających przedsiębiorstw i samozatrudnienia, które służą tworzeniu nowych miejsc pracy, zważywszy szczególnie na fakt, że MŚP i mikroprzedsiębiorstwa zapewniają ponad dwie trzecie miejsc pracy w sektorze prywatnym UE. Należy wziąć pod uwagę, że wciąż wiele słabiej rozwiniętych regionów potrzebuje inwestycji w projekty infrastruktury w podstawowych sektorach, takich jak transport, telekomunikacja i zrównoważona energia.

Z powodu kryzysu znacznie wzrósł odsetek ludności zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdującej się w złej sytuacji materialnej, doświadczającej degradacji środowiska i złych warunków mieszkaniowych, wykazującej się bardzo małą intensywnością pracy, zagrożonej wykluczeniem i ubóstwem energetycznym. Europejski Fundusz Społeczny odgrywa rolę w zmniejszeniu różnic w kapitale ludzkim między regionami oraz we wspieraniu działań na rzecz zmniejszenia bezrobocia, gdyż ten fundusz, równoległe z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego i w połączeniu z nim, przyczynia się do realizacji niektórych najważniejszych obecnie priorytetów Unii, takich jak zwiększenie zatrudnienia młodzieży i poprawa sytuacji na rynku pracy, wspieranie zrównoważonej gospodarki i wzrostu, zmniejszenie liczby uczniów przedwcześnie kończących naukę oraz zwalczanie ubóstwa, dyskryminacji i wykluczenia społecznego.

Ocena ma zasadniczą rolę do odegrania w ramach debaty politycznej i zdobywania doświadczeń, lecz chociaż dostarczanie danych kontrolnych i informacji dotyczących wdrażania poprawia jakość wyznaczanych celów, to w wielu przypadkach składania sprawozdań z postępu, nierówna jakość utrudnia uzyskanie pełnego obrazu postępu na drodze do tych celów na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Komisja i państwa członkowskie muszą dążyć do poprawy przejrzystości sprawozdawczości i jakości sporządzania programów i ich wdrażania, wykorzystywać w pełni instrumenty monitorowania i oceny dostępne w kontekście obowiązujących ram prawnych (większe zorientowanie na wyniki, użycie wspólnego wskaźnika produktu, wybór wskaźników wyników pod kątem konkretnych programów oraz klarowne ramy funkcjonowania).

27.11.2013

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie siódmego i ósmego sprawozdania Komisji Europejskiej z postępów unijnej polityki spójności oraz w sprawie sprawozdania strategicznego z 2013 r. dotyczącego realizacji programów na lata 2007–2013
(2013/2008(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: **Ádám Kósa**

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje siódme i ósme sprawozdanie z postępu prac i wzywa Komisję, by w szóstym sprawozdaniu dotyczącym spójności w 2014 r. zbadała długofalowy wpływ kryzysu gospodarczego na stopniowo pogarszającą się spójność pomiędzy państwami i regionami Europy oraz działania, jakie należy podjąć w celu zniwelowania różnic, w szczególności w odniesieniu do spójności pomiędzy państwami objętymi i nieobjętymi programami;
2. podkreśla, że PKB powinien nadal stanowić jedno z głównych kryteriów określających kwalifikowalność do pomocy w ramach polityki regionalnej oraz że kryteria te muszą zostać uzupełnione o inne wskaźniki służące identyfikacji regionów najbardziej zagrożonych; podkreśla fakt, że sam PKB nie jest w stanie zapewnić całościowego obrazu rozwoju regionalnego i spójności społecznej, ponieważ nie uwzględnia takich istotnych czynników społecznych jak rozbieżności w dochodach czy bezrobocie;
3. zachęca Komisję do wspierania konkretnych działań na rzecz tworzenia nowych i trwałych miejsc pracy, inwestowania w kształcenie w zakresie rozwoju regionalnego i lokalnego, wspierania lokalnej przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych instrumentów finansowych dla wszystkich typów przedsiębiorstw – w szczególności małych i średnich (MŚP) – w celu zwalczania rosnącego poziomu bezrobocia, ubóstwa i wykluczenia społecznego;

4. przyznaje, że znaczna część wydatków z EFS (Europejskiego Funduszu Społecznego) przeznaczana jest na wspieranie nowych i lepszych miejsc pracy, promowanie integracji i udziału grup defaworyzowanych, w tym osób niepełnosprawnych, oraz na rozwój dostępnego dla wszystkich społeczeństwa integracyjnego; podkreśla jednak, że w dobie kryzysu należy położyć większy nacisk na skuteczne wykorzystanie środków EFS w celu zwalczania lokalnych i regionalnych nierówności oraz wykluczenia społecznego, ułatwiania dostępu do zatrudnienia, zwłaszcza dla najbardziej zagrożonych grup i młodzieży, a także ułatwienia kobietom powrotu na rynek pracy poprzez zmniejszenie segregacji ze względu na płeć;
5. zauważa, że duża liczba osób przedwcześnie kończących naukę w niektórych regionach jest o wiele wyższa od zakładanych 10% oraz że osoby przedwcześnie kończące naukę muszą otrzymać ofertę kształcenia, szkolenia lub pracy, która będzie odpowiadała ich potrzebom; w tym kontekście odnosi się do znaczenia gwarancji dla młodzieży dla osób przedwcześnie kończących naukę; podkreśla znaczenie integracyjnego – gwarantującego wszystkim młodym osobom równe szanse – systemu edukacji, który umożliwi zmniejszenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę; podkreśla w związku z tym, że należy znaleźć sposób na integrację słabo wykształconych młodych ludzi na rynku pracy poprzez zapewnienie nieograniczonych, dostępnych, wysokiej jakości szkoleń zawodowych i szkoleń w miejscu pracy oraz umożliwienie zdobywania umiejętności, biorąc pod uwagę fakt, że brak kwalifikacji może zwiększyć zagrożenie bezrobociem, które z kolei zwiększa ryzyko ubóstwa i pociąga za sobą ogrom problemów społecznych związanych z wykluczeniem społecznym, wyobcowaniem i nieudanymi próbami budowania samodzielnego życia; zaznacza w związku z tym, że wkład EFS jest niezbędny, aby pomóc większej liczbie młodych osób kontynuować naukę i zdobywać odpowiednie, potrzebne do pracy kwalifikacje oraz by zapewnić szerszy dostęp do wysokiej jakości kształcenia dzięki specjalnym projektom skierowanym do dzieci pochodzących z defaworyzowanych grup i mniejszości, w tym osób niepełnosprawnych; wzywa państwa członkowskie do promowania odpowiednich szkoleń zawodowych i szkoleń w miejscu pracy wśród osób, które będą czerpały z nich korzyści;
6. apeluje do Komisji i państw członkowskich o przyjęcie strategii politycznych sprzyjających wzrostowi, w tym określenia priorytetów w zakresie wydatków w dziedzinie edukacji, uczenia się przez całe życie oraz badań i innowacji, ponieważ same środki oszczędnościowe są niewystarczające, aby zwalczyć obecny kryzys gospodarczy;
7. podkreśla, że sytuacja młodych osób na rynku pracy w dużym stopniu zależy od ogólnej sytuacji gospodarczej, w związku z czym niezwykle istotne jest, aby wspierać młodych ludzi, udzielać im porad i nadzorować ich w procesie przechodzenia od kształcenia do życia zawodowego; jest zdania, że Komisja mogłaby zatem dostosować wszelkie przyszłe propozycje działań politycznych dotyczące tej dziedziny do inicjatyw „Mobilna młodzież” oraz „Szanse dla młodzieży”;
8. podkreśla, że w niektórych regionach poziom zatrudnienia nie przekracza 60%, przy czym w niektórych regionach poziom ten jest nawet o 20–25% niższy od krajowych wartości docelowych, co wywiera negatywny wpływ szczególnie na młodzież, kobiety, ludzi starszych, opiekunów oraz osoby niepełnosprawne; podkreśla, że niektóre działania antykryzysowe przyniosły odwrotny skutek w odniesieniu do spójności i w dużym stopniu

przyczyniły się do zwiększenia nierówności w UE; podkreśla, że zapewnienie zatrudnienia dla grup wysokiego ryzyka lub stwarzanie im możliwości pracy wymaga ukierunkowanych działań w zakresie tworzenia i utrzymywania miejsc pracy oraz zapewniania możliwości szkolenia; podkreśla, że w niektórych odosobnionych osadach kolejne pokolenia żyją bez pracy, co stanowi szczególne niebezpieczeństwo dla społeczności zmarginalizowanych;

9. zaznacza, że wskaźniki zatrudnienia pozostają daleko poniżej celu strategii „Europa 2020”, zakładającego osiągnięcie do 2020 r. poziomu zatrudnienia w wysokości co najmniej 75 % dla osób w przedziale wiekowym od 20 do 64 lat; zauważa, że mimo braku określenia na szczeblu regionalnym docelowych poziomów zatrudnienia, państwa członkowskie wyznaczyły indywidualne cele krajowe, które w większości przypadków nie zostały osiągnięte ze względu na silny i asymetryczny wpływ kryzysu gospodarczego na regionalne rynki pracy, szczególnie w Europie Południowej, co spowodowało znaczny wzrost bezrobocia młodzieży;
10. podkreśla nierówności wykryte między najwyższymi regionalnymi wskaźnikami zatrudnienia w Europie Północnej i Środkowej a najniższymi regionalnymi wskaźnikami zatrudnienia odnotowanymi w regionach południowych;
11. zaznacza, że w związku z tzw. paradoksem miejskim w uznawanych na podstawie wskaźników za rozwinięte regionach stołecznych liczba rodzin zagrożonych ubóstwem, znajdujących się w złej sytuacji materialnej, doświadczających degradacji środowiska i złych warunków mieszkaniowych, charakteryzujących się bardzo małą intensywnością pracy, zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem energetycznym jest w wielu przypadkach wyższa; uznaje, że istotne jest, aby – zwłaszcza w przypadku rodzin niepełnych, dużych rodzin z co najmniej czworgiem dzieci, opiekunów (w szczególności osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny), członków marginalizowanych społeczności bądź osób starszych w wieku przedemerytalnym, dla których dostęp do równych szans jest utrudniony – zwrócić uwagę na kwestię dostępności fizycznej oraz dostępu do środków informacji i komunikacji, których osiągnięcie należy oceniać przy pomocy obiektywnych i porównywalnych wskaźników, uwzględniających wyzwania demograficzne;
12. podkreśla, że wymiana wiedzy oraz praktyk odnoszących się do współpracy na rzecz rozwoju i wzrostu między regionalnymi i lokalnymi władzami państw członkowskich może przyczynić się do zniwelowania różnic w zakresie wiedzy fachowej oraz do szerzenia wiedzy dotyczącej mobilności zawodowej; jest zdania, że należy ponadto wspierać decentralizację i rozwój terytorialny jako skuteczne sposoby przezwyciężania obecnego kryzysu na rynku pracy;
13. uważa za istotne rozwiązanie kwestii wspierania rozwoju demokracji na szczeblu lokalnym i regionalnym, co wymaga silniejszego zaangażowania politycznego UE w odniesieniu do wspierania warunków sprzyjających zdolnościom władz lokalnych i regionalnych w zakresie wpływania na procesy tworzenia miejsc pracy i włączenia społecznego oraz ich monitorowania; zaznacza, że różnorodność społeczeństwa obywatelskiego może odegrać w tym zakresie kluczową rolę dzięki zaangażowaniu partnerów społecznych w proces realizacji unijnych celów wzrostu gospodarczego

sprzyjającego włączeniu społecznemu;

14. wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do zwiększania inwestycji w obszarze przedsiębiorczości, nowo powstających przedsiębiorstw i samozatrudnienia, które służą tworzeniu nowych miejsc pracy, zważywszy szczególnie na fakt, że MŚP i mikroprzedsiębiorstwa zapewniają ponad dwie trzecie miejsc pracy w sektorze prywatnym UE; uważa, że należy położyć szczególny nacisk na poziom regionalny i lokalny; ponadto jest zdania, że inwestowanie w przedsiębiorstwa społeczne i przedsiębiorczość społeczną oferuje dodatkową i korzystną możliwość wyjścia naprzeciw potrzebom społecznym, których nie zaspokajają dobra i usługi publiczne.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.11.2013
Wynik głosowania końcowego	+ : 30 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Alejandro Cercas, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Csaba Őry, Konstantinos Poupakis, Elisabeth Schroedter, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Jelko Kacin, Antìgoni Papadopoulou, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jolanta Emilia Hibner, Sławomir Nitras

17.12.2013

OPINIA KOMISJI PRAW Kobiet I RÓWNOUPRAWNIENIA

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie 7. i 8. sprawozdania Komisji Europejskiej z postępów unijnej polityki spójności oraz w sprawie sprawozdania strategicznego 2013 dotyczącego realizacji programów na lata 2007-2013
(2013/2008(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Vilija Blinkevičiūtė

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazań:

- A. mając na uwadze, że rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych wyraźnie mówią o równości szans mężczyzn i kobiet oraz o zasadzie uwzględniania aspektu płci jako o przekrojowych kwestiach, które należy uwzględnić przy planowaniu i wdrażaniu polityki;
- B. mając na uwadze, że kobiety są nieaktywne ponad dwa razy częściej niż mężczyźni (21,0% kobiet w krajach UE-28 w porównaniu do 8,4% mężczyzn¹), mimo że stanowią większość, jeżeli chodzi o kwalifikacje zdobyte w ramach kształcenia wyższego, oraz mając na uwadze, że bardzo często uzasadniają one tę nieaktywność przyczynami osobistymi lub rodzinnymi (w 21% przypadków, podczas gdy tylko 0,5% mężczyzn podaje rodzinę za przyczynę);
- C. mając na uwadze, że kobietom grozi ubóstwo w większym stopniu niż mężczyznom oraz że więcej kobiet niż mężczyzn jest zatrudnionych na niepewnych warunkach, w szczególności na obszarach wiejskich; mając na uwadze niepewną sytuację kobiet na obszarach miejskich, szczególnie z powodu kryzysu gospodarczego i finansowego;
- D. mając na uwadze, że chociaż z oceny programów polityki spójności współfinansowanych przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności w okresie 2007–2013 wynika, że państwa członkowskie ogólnie są dobrze poinformowane o wymogach w zakresie równości kobiet i mężczyzn, jakie należy spełniać przy

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Unemployment_statistics.

opracowywaniu takich programów (70%)¹, to sprawozdania pokazują też, że równość kobiet i mężczyzn jest mało skutecznie uwzględniana w tych programach (mniej niż 8%) poprzez jasne określenie problemów lub ilościowych celów; mając na uwadze, że maleje wsparcie finansowe na promowanie równości mężczyzn i kobiet²;

1. wzywa państwa członkowskie, aby w kontekście polityki spójności opracowały programy i działania mające na celu promowanie takiej samej niezależności gospodarczej kobiet jak i mężczyzn poprzez wyrównanie udziału kobiet w rynku pracy i szkoleniu zawodowym, przy jednoczesnym możliwie najszybszym zwalczeniu uporczywie występujących różnic w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn; wzywa państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne do podjęcia konkretnych działań mających na celu realizację możliwości kobiet, co jest istotnym krokiem w kierunku ożywienia gospodarczego;
2. wzywa państwa członkowskie, aby przy planowaniu polityki spójności sporządzały budżet z uwzględnieniem aspektu płci z myślą o przeanalizowaniu nie tylko programów, które są szczególnie skierowane do kobiet, lecz również wszystkich rządowych programów i strategii politycznych, ich wpływu na przyznawanie środków oraz wkładu, jaki wnoszą w osiąganie równości mężczyzn i kobiet;
3. wzywa państwa członkowskie, aby zwróciły uwagę na opóźnione skutki, jakie może mieć dla kobiet konsolidacja budżetowa, oraz na to, jak zmniejszyć te skutki do minimum za pomocą skutecznej realizacji polityki spójności;
4. wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do opracowania innowacyjnych środków i programów mających na celu zwalczanie feminizacji ubóstwa oraz promowanie włączenia społecznego, skierowanych w szczególności do najbardziej narażonych grup kobiet, takich jak kobiety niepełnosprawne, samotne matki, matki wielodzietnych rodzin, kobiety migrujące, ofiary przemocy, kobiety o niskim poziomie wykształcenia oraz ofiary dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, a także dyskryminacji międzysektorowej; opowiada się za tym, aby przed rozpoczęciem programów i działań zbierać dane dotyczące kobiet, aby móc reagować na potrzeby kobiet w ukierunkowany i skuteczny sposób;
5. wzywa Komisję, aby we współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn nadal ulepszała systemy sprawozdawczości państw członkowskich poprzez wprowadzenie i stosowanie wskaźników pozwalających ocenić, czy wsparcie udzielane w ramach polityki spójności umożliwia postępy w zakresie równości kobiet i mężczyzn, a jeśli tak, to w jakim stopniu; podkreśla, że dane na temat realizacji celów w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki programom polityki spójności powinny być podzielone według płci;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ogólnego zbadania wpływu polityki spójności, a w szczególności funduszy strukturalnych, na sytuację kobiet, i wyciągnięcia z nich odpowiednich wniosków i skutecznej realizacji programów w okresie 2014–2020;

¹ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/2009-03-16-inception-report.pdf.

² http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/opinions_advisory_committee/opinion_on_gender_equality_in_the_cohesion_policy_2014-2020_en.pdf

7. wzywa państwa członkowskie do aktywniejszego korzystania z wszystkich dostępnych funduszy unijnych do finansowania przyjaznych rodzinie, wysokiej jakości, przystępnych finansowo i łatwo dostępnych placówek opieki, a także innych struktur społecznych; przypomina znaczenie, jakie ma godzenie życia zawodowego i życia rodzinnego w kontekście równości szans, zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego;
8. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na sektor przedsiębiorstw kulturalnych i kreatywnych, które przyczyniają się do realizacji celów strategii „Europa 2020”, w szczególności do tworzenia miejsc pracy; podkreśla zasadniczy wpływ tych przedsiębiorstw na rozwój regionów i miast; wzywa do trwałego promowania kształcenia ustawicznego przeznaczonych specjalnie dla kobiet w tych sektorach, aby skutecznie promować wykorzystanie ich umiejętności oraz tworzyć nowe możliwości zatrudnienia.
9. wzywa państwa członkowskie do znalezienia sposobów na zmniejszenie bezrobocia wśród kobiet, aby uniknąć ich nadmiernej mobilności zawodowej, ponieważ ma to bezpośredni negatywny wpływ na dzieci.
10. wzywa Komisję do promowania wymiany między państwami członkowskimi najlepszych praktyk w zakresie uwzględniania aspektu płci w programach polityki spójności.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	16.12.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 16 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Edit Bauer, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Livia Járóka, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Norica Nicolai, Britta Thomsen, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Izaskun Bilbao Barandica, Doris Pack, Rui Tavares, Angelika Werthmann
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Biljana Borzan, Hans-Peter Mayer

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	22.1.2014
Wynik głosowania końcowego	+ : 39 - : 1 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Francesca Barracciu, Catherine Bearder, Victor Boştinaru, Nikos Chrysogelos, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Ovidiu Ioan Silaghi, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė Bernard, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maurice Ponga, Vilja Savisaar-Toomast, Elisabeth Schroedter, Richard Seeber, Peter Simon, Evžen Tošenovský, Derek Vaughan